

שיעורי חינוך

מראש הישיבה שליט"א

עצות פרקטיות והדרכה להורים, מלמדים, מחנכים ומחנכות

פרשת ויחי
שנת תשפ"ה

גליון
פ"ח

שיעורי חינוך

מאת ראש הישיבה שליט"א

• המטרה של בית החינוך

לפעמים גם קורה שבנות שבאות מממשפחות שבורות, מחפשות כל הזמן להדמות לגויים, כי בבית היה להן קשה וברחוב הן ראו גויים שנראים שמחים, והן חושבות 'אם אתלבש בחסר עדינות, זה יעשה אותי שמחה', ולכן חייבים להחזיר בבנות אהבה לצניעות, שהבנות ידעו שהפך הצניעות הוא 'לא יפה' וזה לא משמח.

המטרה של בית החינוך שלנו

בשביל זה פתחנו את בית החינוך 'בית פיגא', כדי שהבנות יאהבו את השם יתברך, יאהבו את התורה, יאהבו להיות בנות ישראל, שיידעו שהגוי רוצה להרג אותי, וכמותו אני לא רוצה להראות, וברוך השם שהמורות אכן מחדירות את זה ביגדות, והתלמידות של בית פיגא רוצות יהדות, והן אוהבות את זה.

בנדאי שהיום מתחלק לדברים שונים, מתפללים, לומדים - כל פתה לפי רמתה, - קריאה, חשבון, לשון, אבל לא בשביל זה פתחנו את בית החינוך שלנו, לא זו היתה המטרה, בשביל זה אנחנו יכולים לשלח את הבנות שלנו למקומות אחרים ששם הפל מתנהל יותר מדויק, שם הכל מארגן יותר טוב, המטרה שלנו היא להחזיר בבנות אהבה להשם ואהבה לדבר התורה.

צריכים להתחזק שוב ולזכור מהי המטרה שלנו; המטרה שלנו היא להחזיר בבנות אהבה ליהדות,

שהבנות שמסכנות רוצות להראות כמו הגויים שיחשבו: 'למה אני רוצה להראות כמו הגוי? הגוי הרי רוצה להרג אותי!'

מוהרא"ש היה אומר הרבה פעמים בשעורים, שבמלחמת העולם השנייה כשהרגו את ששה מיליון יהודים ה' ינקם דמם, אזי כל אמות העולם עזרו לחיות הטורף הגרמניות להרג את הסבים שלנו, כלם עמדו לעזרם, וכמותם את רוצה להראות!?

הדרך של רבנו להגיד מוסר

רב הבנות שמגיעות לבית החינוך בלבוש לא יפה ועדין, זה בגלל שאמא שלה הלבישה אותה כך, כי לאמא יש שנאה כבושה לצניעות מצעירותה, או שיש לילדה בעצמה שנאה לצניעות מהמקום הקודם שהיא למדה בו, ולכן צריכים לדבר עם הבנות מוסר בשפה מתוקה, במלים יפות, בדרך שרבנו ז"ל למד אותנו להגיד מוסר (עין לקוטי מוהר"ן חלק א', סימן רפב); תאמרו לבנות: "כל כך יפה להתלבש בעדינות!" "כמו מי אתה רוצה להראות? כמו הגוי שרוצה להרג אותך?!" וצריכים לתת גם מלים טובות באופן אישי לכל הבנות: "את הרי בת כל כך טובה", "את הרי כל כך נפלאה", "את כל כך עדינה" - עד שהבנות יגידו להוריהן מרצונן: "אני גם רוצה להתלבש יפה, אני גם רוצה להתלבש עדין".

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֲנִי מְבִיאִים בְּפִנְיֵכֶם אֶת הַחֶלֶק הַרְבִּיעִי וְהָאַחֲרוֹן שֶׁל הַשַּׁעוּר שֶׁמָסַר רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה שְׁלִיט"א לְמַחְנָכִים, בְּפִרְשַׁת בְּרֵאשִׁית הַתּוֹרָה, בְּקִרְיַת בְּרֶסֶלֶב - לִיבְעֵרְטִי י"ע."

להחזיר בילדים 'ספורים של תפלה'

אני רוצה לבקש מכל המלמדים והמורות, שלא יעזבו את הענין של לספור 'ספורים של תפלה'.

הן שישאלו את הילדים: "למי יש 'ספור של תפלה', ספור שהוא בקש מהשם יתברך?" והן שהמלמדים והמורות בעצמם יספרו ספורים אישיים שקרו להם. לדגמא: "פחדתי ממשוהו ובקשתי מהשם שלא אפחד", "רציתי לכעס, אבל מהר בקשתי מהשם שלא אכעס", "לא הייתי שמח ובקשתי מהשם שאהיה שמח"; תגידו לילדים שאי אפשר לזכות להיות שמחים ומרצים באמת, אלא אם מבקשים מהשם יתברך.

הגוי רוצה להרג אותך!

מורה כתבה מכתב עם שאלה כזאת: "מה אפשר לעשות עם בנות שהולכות עם חצאית עד מעל הברך?"

התשובה היא כך, בטוח שהדרך של לצעק על בת: "שיקצע", "רעה", - לא עובדת ולא מועילה כלום, אלא בזמן שמספרים לילדים על הגויים שרוצים להרע לנו, אפשר כבר להחזיר בבנות שמחה שאנחנו יהודים ועל היפי של הצניעות,

• עבודה עם לב

אשנה ממה שהייתי נוהג לעשות; השנה אני אכין בעזרת השם שיעור במשך שלי, יקליטו את זה, ואחר כך ישמיעו את זה לכל המלמדים והמורות של המוסדות שלנו בכל המקומות, ושה יהיה 'כאלו הייתי שם'.

אני לא אמסר שיעור ארץ מדי, אדבר ממש דברים ספורים, כי את השיעור ישמיעו בשעת ההפסקה, ואני לא רוצה לקחת מזמנכם.

המלמדים צריכים הכי הרבה חזק

חכמינו הקדושים אומרים (ספרי נשא, פיסקא א): **"אין מחזקין אלא למחזקין"**, מוהרא"ש זכרוננו לברכה מפרש את זה באשר בנחל שצריכים לתת חזק לאלו שנותנים חזק לאחרים. אלו שעוסקים עם אחרים צריכים הכי הרבה חזק, כגון מלמדים, מורות, מחנכים, מנהלות, מנהלים, מנהלות, וכל מי שעוסק עם ילדים.

מלמד יושב עם נשמות ישראל

אני מבקש ממכם מלמדים יקרים שלי, אל תסתכלו על המלומדות כעבודה שבאים לעבד בה כדי להרויח כסף, הקדוש ברוך הוא כבר יתן לכם שכר על העבודה שלכם, מלומדות היא 'עבודה של לב', הילדים צריכים להיות כמו הילדים שלה, ואם ילד נעדר מהפתח, תתקשר להורים ותשאל איפה הילד, איך מרגיש הילד האם הכל בסדר אתו.

מה אמר לכם מלמדים יקרים, להיות מלמד זה קדש קדשים!

מלומדות היא לא פרנסה; מי שמחפש מקום עבודה, יש פרנסות טובות יותר ממלומדות, יכול להיות שעכשו לפני חנכה חושבים שירויחו מהטיפ שהורים נותנים, אבל האמת היא שבשביל זה לבד זה עדין לא משתלם, לא נותנים כל כך הרבה כסף כדי שזה יהיה רוחי; מלומדות היא דבר של לב!

הקו 'קול ברסלב' הוא ישועה

אני מקנה להשם יתברך לצאת מפעם לפעם אליכם לקריה, לחזק אתכם, ואני מקנה להשם יתברך לתת שיעורים גם לצוות בויליאמסבורג, צריכים שם עכשו יותר עזרה כי אין לנו מנהל, את השיעורים יכניסו בקו של 'קול ברסלב', שם יוכלו לשמע את השיעורים היפים והמחזקים על חנוך.

הקו של 'קול ברסלב' הוא ממש ישועה, במקום לשמע את קו החדשות 'קול מבשר' ולהסתחרר ולהבהל כל רגע מלשמע מה אמר המפקד הגדול, ומה אמר השגריר הגבוה, ומה אמר הרמטכ"ל, אני אשמע 'קול ברסלב' ואני אקשיב לעוד שיעור של חזק, שוב אשמע שיש בורא לעולם, ושוב אשמע שהקדוש ברוך הוא שומר עלי, ושוב אקבל חזק איך לדבר אל ילדים ואיך לנהל כיתה.

אני מקנה שהנקדות הספורות שבקשו ממני לדבר עליהן ברורות לכם, והקדוש ברוך הוא יעזר שתהיה לכם הצלחה וסיעתא דשמיא בעבודתכם אמן.

...

עבודה עם לב

אנו מביאים בפניכם בעזרת השם יתברך שיעור שמסר ראש הישיבה שליט"א למחנכים בפרשת ויצא ה'תשפ"ד.

ברוכים הבאים בשם השם, מלמדים יקרים ואהובים שלי, תלמידי היכל הקדש. כשאני אומר בשיעור 'מלמדים', אני מתכוון לכל אלו שיש להם שיכות עם הילדים; המלמדים, המורות, המנהל, סגן מנהל, המנהלת, וגם השרת והטבח.

בתחלה הייתי נוסע במיוחד לקריה פעם בשבוע, לתת שיחה למלמדים, אבל היות שהעבודה בקהלה ברוך השם מתרבה, כל הזמן מתוספת יותר ויותר עבודה, לכן

ולתת להן הרבה מלים טובות, להגיד לבנות: **"את כל כך יפה, כל כך עדינה, את לבושה כל כך יהודי, כל כך מתוק!"** כי אם לא - יכול לקרות שבת תקח מקדחה ותעשה לעצמה עשרה חרים באזן וחר באף, כי 'אולי מישוהו יגיד לי שאני נראית טוב...! - וכי עשרה חרים זה יפה? חר באף זה יפה?! - לא! 'אבל בבית היה לי גיהנום, לא היה לי אור לנשימה, תמיד הייתי הרעה, ואני חושבת אולי ככה אקבל הערכה...!

זו הסבה למה אשה מתלבשת קצר או ארוך מאד, כל האפנים שלא עדינים, כי בתוכן הן שבורות, החיוכים שלה הן מזיפים, זו הצגה של חיוכים והצגה של שמחה.

זו המציאות, ואני לא מתוכח על כך עם אף אחד, ואני מקנה להקדוש ברוך הוא שהילדים במוסדות שלנו יגדלו בריאים, יאהבו את השם יתברך, ויאהבו את היהדות, כי זו כל המטרה שלי, שכל הילדים יאהבו יהדות!

מהן תקנות המוסד?

הרבה פעמים שואלים אותי אנשים: **"מהן התקנות המוסד שלכם?"** ואני אומר: **"בינתים אין לנו תקנות"**, שואלים אותי: **"מה פרוש, אשה שלא מסתפרת, יכולה לשלח את הילדים למוסדות שלכם?"** ואני אומר: **"כן, היא יכולה לשלח למוסדות שלנו, אבל בחסדי השם יתברך אין אפלו אחוז אחד של תלמידות שלא מסתפרות!"** (אחוז אחד פרושו, אם היו 'מאה' משפחות במוסד, ואשה אחת לא מסתפרת, זה אחוז אחד, ואם יש יותר ממאה משפחות במוסד ואשה אחת לא מסתפרת, זה פחות מאחוז אחד) אני לא רוצה מוסדות עם 'תקנות', ואני לא רוצה קריה עם תקנות, אני רוצה שכל כך הרבה ידברו ויחדירו בבנות אהבה להשם יתברך ולמצוותיו, כך שהבנות מעצמן ירצו להתלבש עדין ויפה.

• עבודה עם לב

אתכם, אבל ברוך השם אני מקבל עליכם דרישות שלום מאוד יפות.

מה עושים כשלא מצליחים להתסדר עם ילד?

אם לא מצליחים להתסדר עם ילד, שיתבוננו קצת, שיבקשו מהשם יתברך שימצאו גישה אל הילד.

אבל אל תרביץ לילדים, בטובות פועלים טוב יותר.

תחפש דרך איך להכניס את הילד לעניינים, אתה יכול לבקש ממלמדים אחרים שיתנו לה מבצעים יפים איך לתגמל את הילדים. פדאי גם למסור את זה למנהל ולמנהלת, אולי הם יעשו את המשחק של 'פרשת אהרן הכהן'... הם ישלחו את האבא שיתקשר למלמד וגיד לו: "הילד שלי מאוד מרצה בפתה", ולילד שיגיד: "המלמד מאוד מרצה ממך", כך יהיה שלום, והילד יוכל להמשיך להצליח אצל המלמד הזה.

אני עושה את זה הרבה מאוד פעמים וזה עובד פלאות, אני אומר למשהו: "וואוו! פלוני כל כך מרצה ממך", ולשני אני אומר: "אלמוני כל כך מרצה ממך", ונהיה שלום בין אנשים. אני צריך להזהר לא לגלות את הטריקים שלי, כי אחר כך כבר לא תאמינו לי כשאגיד את זה...

המשך אי"ה בשבוע הבא

המנהל יכול לטעות, אבל המלמד שהוא עכשו בתוך הספור עלול יותר לטעות.

אתה תבוא לתלמוד תורה כדי להחזיר בילדים: "אהבה להקדוש ברוך הוא, אמונה ויראת שמים", ובסירות תכבד את המנהל.

לאחרונה כתב לי מלמד במכתב שהוא מרביץ לילדים, והוא מסכסך עם ילדים מסוימים, כתבתי לו בחזרה את המלים האלו: "אם אתה מרביץ לילדים - אני מפטר אותך עכשו מהעבודה שלך; אצלי בתלמוד תורה אי אפשר להרביץ לילדים, אם אתה סובר שילד צריך לקבל סטירה, אתה חיב לקרא למנהל, ולכבד אותו בזה, זו העבודה שלו".

שמו שמים! מה זאת אומרת שאתה מסכסך עם ילד? - אתה רב עם ילד?! הוא הרי ילד! מוהרא"ש אמר: "מי שמרביץ לילדים, שילך לעבד באסוף אשפה!"

מלמדים יקרים, אני מבקש ממכם, תקומו מקדם ותבקשו מהקדוש ברוך הוא: "רבוננו של עולם תעזר לי, אני רוצה לזכות להיות יהודי כשר וירא שמים, ואני רוצה להצליח עם הילדים, תעזר לי שלא אפנס לקטנות הדעת, ושלא אריב עם הילדים".

אל תכעסו שאני מדבר כל כך חזק, אני מדבר כך כי אני רוצה לחזק

אסור לעשות את העבודה ברמיה חס וחס, צריכים רגש לילדים.

מלמד יושב עם נשמות ישראל, ומפעם אחת של 'חמש דקות טובות' הוא יכול לבנות ילד לתמיד, ומפעם אחת של 'חמש דקות רעות' שהוא במתח, הוא חותך לתוך הילד עם מלים רעות, הוא עלול לקחת ממנו את הבטחון העצמי לכל החיים.

מלמד צריך לאכל, לישן, להיות רגוע ובמצב רוח טוב, ובעיקר - להתבונן לפני שנוכנסים אל הילדים, לבקש מהקדוש ברוך הוא: "רבוננו של עולם תעזר לי שאצליח, תעזר לי שאעשה את העבודה שלי באפן נכון".

אסור להרביץ ולביש ילדים

מלמד לא יכול להרביץ, אין כזה דבר שמלמד ישתמש בידיים, כמו כן אסור למלמד להשתמש עם הפה שלו כדי לביש ולהשפיל ילד.

כשקורה שצריכים לתת סטירה לילד, פדאי להשתמש בעזרה מבחוץ, שיקראו למנהל ויכבדו אותו בסטירה, כי הרבה פעמים מלמד נופל בלי משים לסכסוך, למלחמה אישית עם הילד, הוא אפלו לא קולט שאין לזה קשר עם החנוכה של הילד, זו מלחמה אישית שיש למלמד עם הילד, ולכן פדאי לקרא למנהל שהוא לא נמצא עכשו בקטנות הדעת של הסכסוך, שהוא יראה את התמונה מבחוץ האם באמת צריכים לתת עכשו סטירה או לא, בודאי שגם

מכתבים בענייני חינוך

מאת ראש הישיבה שליט"א

האם אני יכול לדבר עם הילדים על דברים שאני עדיין לא אוהב בהם?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

אני מלמד ואני שומע את השיעורים של ראש הישיבה שליט"א שמאד עוזרים

עושה אותם פראוי, ואני מרגיש רמאי אם אגיד להם לעשות משהו שאני לא עושה. לדגמא כשאני אומר להם מוסר שצריכים להתפלל במקום אחד ולא לטיל בשעת התפלה, שצריכים לשבת בדרך ארץ בשעת התפילה, מדברים עכשו אל השם יתברך, וכן הלאה, אבל בשעת מעשה אני יודע שאני עדיין לא אוהב שם, כמובן שבשאי מתפלל עם הילדים, אני מתפלל

לי במשרה שלי, במיוחד אני מחזיק את נפשי בכל שבוע עם הגליון "שעורי חנוך", כל כך הרבה עצות והדרכות טובות בחנוך.

רציתי לשאול, היות והרגלתי את עצמי שאני אומר לילדים רק דברים שאני בעצמי עומד בהם, אבל זה יוצר לי בעיה בדברים מסוימים שאני צריך ללמד את הילדים, בעוד שאני בעצמי לא

לאט, אבל בשאני מתפלל בבקר בבית הכנסת, אין לי כל כך סבלנות לתפלה, אני מגיע מאוחר לתפלה ואני יוצא מקדם, ואני לא מסגל להתרבו מאד בתפלה; אני יודע שזה לא בסדר, אבל מה לעשות שזו המציאות בנתיים.

בשאני מגיע לדבר עם הילדים לגבי התפילה, אני לא יודע איך לעשות את זה בצורה אמיתית; אולי לדבר בקול כמו לעצמי שכך צריכים להתפלל, והילדים יקשיבו? או שאגיד להם שאפילו שרואים אנשים מבוגרים מטילים בשעת התפילה, זה רק בגלל הרגל רע, אבל הדרך האמתית היא בן להתפלל במקום אחד?

אני מרגיש שאני צריך הדרכה על זה, כי זה לא רק בנושא של התפילה, זה מזדמן כל הזמן בכל ענין שאני צריך לחנך את הילדים לזה, אבל אני בעצמי רחוק מזה.

יישר כח

תשובה:

בעזרת ה' תתברך - יום ב' פרשת תרו, שובכי"ם, י"ט שבט, שנת ה'תשפ"ד

לכבוד ... גרו יאיר

תדבר הרבה אל הילדים על אמונה ועל תפילה, כך זה גם ישפיע עליך. רבינו אומר (לקוטי מוהר"ן חלק א', סימן קו) על ידי שמדברים יראת שמים, חיזוק ואמונה - לאחרים - זה פועל על האדם בעצמו, כמו שכתוב בפסוק (תהלים מא, ב): "אשרי משכיל אל דל", כשאדם שבור, אם לא יכול בעצמו לבוא לגדלות המחין, אם הוא לא יכול לחזק את עצמו ולהיות יהודי פשוט, "עצה לזה שישכיל אחרים", העצה לזה

שידבר אל אחרים, "ועל ידי זה נתעורר גם אצלו", ועל ידי שהוא מחזק את השני - הוא בעצמו מתחזק.

מלמד צריך בעקר הרבה סבלנות, כפי שאנו מוצאים בספור של רבי פרידא שחכמינו זכרונם לברכה מספרים (ערוכין נד:), לרבי פרידא היה תלמיד שלא הבין מה שלמדו אתו, היו צריכים לחזור ולומר ארבע מאות פעם, רבי פרידא בסבלנותו הגדולה למד אתו פעם ועוד פעם עד ארבע מאות פעמים. פעם אחת רבי פרידא ראה שהתלמיד לא מבין אפילו אחרי ארבע מאות פעם, הוא שואל אותו: "האידנא מאי שנא", מה שונה עכשו שאתה עדיין לא מבין? אומר התלמיד, אני לא מרפז, כי אני רואה שהרבי ממהר ללכת, ואני כל הזמן חושב שעכשו הרבי כבר הולך לעזוב אותי, אין לי רפוז להבין, אומר לו רבי פרידא: "הב דעתך ואנתני ליה", תתרכז ואלמד אתה, "הדר תנא ליה ארבע מאה זימני", והוא למד אתו עוד פעם ארבע מאות פעמים, והוא זכה לחיות ארבע מאות שנה ולעולם הבא.

מלמד צריך עצבי ברזל לילדים, אחד שמתעצבן מילדים - אסור לו להיות מלמד, מלמד עצבני עלול לעשות את הילדים בעלי מומין לכל חיייהם רחמנא לצלן. מוהרא"ש מספר, יהודי הגיע אל הגאון הגדול רבי מאיר שפירא זכר צדיק לברכה להתייעץ האם

להיות מלמד, שואל אותו הגאון: "מה עשית עד עכשו?" הוא אומר: "הייתי שוחט", הוא שואל אותו: "למה עזבת את זה?" הוא אומר: "פטרנו אותי כי אני לא נאמן", אומר לו רבי מאיר: "אל תהיה מלמד, אם לא הצלחת בשחיטת עגלים אתה רוצה ללכת לשחוט ילדים?!" רואים שבשביל להיות מלמד צריכים להיות ירא שמים וצריכים הרבה סבלנות.

חזק ואמן בעבודתך, אל תשבור את עצמך ואל תשפיל את עצמך, אתה תחדיר בילדים יראת שמים ותספר להם ספורי צדיקים, כך תלהיב את לבם להיות יהודים כשרים, וגם הלב שלך יתלהב אל השם יתברך. כפי שרבינו ז"ל אומר (לקוטי מוהר"ן חלק א', סימן רמח): "דע, שספורי מעשיות מצדיקים, הוא דבר גדול מאד, כי על ידי ספורים מצדיקים נתעורר ונתלהב הלב בהתעוררות גדול להשם יתברך, בחשק נמרץ מאד". רואים איך שהצדיק זכה ועמד בכל הנסיונות שלו, אז רוצים גם להיות צדיק, בפרט כשילד שומע ספור על צדיק, הוא מתעורר מאד על ידי זה.

השם יעזר שתצליח בכל הענינים.

...
(קונטרס עצתו אמונה פרשת משפטים תשפ"ד)

לקבלת הגליון מדי שבוע יש לשלוח אימיל ל: jhbul1234@gmail.com

קול ברסלב

קוואל פון חיזוק (נשים)
שיעורים; סיפורי תפילה; מתכונים; ועוד
079-704-0069
ארצות הברית 212-444-9169 / 845-351-9060 / אנגליה 03303502363
קנדה 438-320-9090
...

קול ברסלב
שיעורים; חיזוק יומי; ניגונים; סיפורי תפילה ועוד
079-704-0066
ארצות הברית 212-444-9191 / 845-351-0910 / אנגליה 03303502361
קנדה 4383008080 / בלגיה 3235003461 / ארגנטינה 1552354370
מייל חיזוק יומי chizikyomi@gmail.com